

Argumentari sobre Transició Energètica

Eleccions Generals 10 Novembre

1. CONTEXT:

El canvi climàtic ja és una cosa innegable, que ha ocupat la centralitat de l'agenda mediàtica, social i política a nivell mundial.

- 1) **Informes científics i institucions alerten sobre el canvi climàtic:** Diferents informes científics han alertat sobre les conseqüències del canvi climàtic. L'augment de la velocitat de desglaç dels pols i glaceres i els riscos per a moltes àrees poblades de l'augment del nivell del mar, el enverinament dels oceans, la desaparició d'espècies, d'altres recursos naturals i de l'ecosistema.
- 2) **Causants de l'emergència climàtica:** Avui dia, no hi ha cap dubte que la causa fonamental de l'escalfament global són les emissions de gasos d'efecte hivernacle, produïda per diferents activitats humanes centrals al nostre model de civilització, com ara la producció industrial, la generació d'energia elèctrica mitjançant la crema de combustibles fòssils, el transport o l'activitat ramadera.
 - **100 multinacionals responsable de generar el 70% de les emissions.** Segons l'estudi de *"The Carbon Majors Database CDP Carbon Majors Report 2017"*, només 100 empreses de tot el món estan generant al voltant del 70% de les emissions culpables de la crisi climàtica que patim. Responsables de l'escalada de contaminació que es registra des de finals dels 80.
- 3) **Mobilitzacions pel clima: Rebel·lió estudiantil pel clima "Fridays for Future":** El nou moviment internacional juvenil nascut per reclamar acció dels governs contra l'escalfament global i el canvi climàtic agafa cada vegada més força a nivell mundial. Milers de persones a Catalunya van secundar la manifestació de la Vaga global pel Clima del 27 de setembre, el que aquesta forçant a marcar un nou rumb polític.
- 4) **Cimera climàtica 2019:** Conscients de la insuficiència de l'Acord de París per frenar el canvi climàtic, 70 països s'han compromès a reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle, per evitar que l'augment de la temperatura no arribi a dos graus centígrads, i perquè en 2050 el diòxid

de carboni expulsat a l'atmosfera sigui igual al capturat per la vegetació. Mentre alguns països com EUA, la Xina i l'Índia, s'han negat a assumir els compromisos de reducció d'emissions.

5) El Mediterrani, zona zero de la crisi climàtica: La conca del Mediterrani és un dels punts calents d'aquesta crisi global i alguns dels seus impactes colpegen el territori de manera més dura que a altres parts del món. L'augment de la temperatura de la regió mediterrània ha arribat ja als 1,5 graus respecte als nivells preindustrials, el que suposa que l'escalfament en aquesta conca és un 20% més ràpid que en la mitjana del planeta. Si no es prenen mesures dràstiques els efectes són molts pitjor, al 2040 aquest increment arribarà als 2,2 graus. Hi haurà més onades de calor, més significatives i duradores, i les sequeres extremes seran més freqüents.

- **Increment del nivell de la mar:** En 2100 l'augment del nivell del mar superarà el metre, tenint grans impactes sobre la població del Mediterrani. A més de la salinització dels sòls utilitzats per a l'agricultura en els deltes i estuaris dels rius com l'Ebre.
- **Augment de les sequeres:** La disponibilitat d'aigua dolça podria caure un 15% en les pròximes dècades a la regió mediterrània, i afectarà greument a l'agricultura. En 2040 al voltant de 250 milions de persones de la zona patiran pobresa hídrica.
- **Impacte en la salut i la seguretat alimentària:** El deteriorament de la qualitat de l'aire, els sòls i l'aigua suposarà més malalties. Perilla la seguretat alimentària, davant l'augment de la població i la baixada en el rendiment dels cultius, la pesca i la ramaderia. El 90% de les poblacions comercials de peixos ja estan sobreexplotades al Mediterrani.
- **Pèrdua d'ecosistemes:** Davant els canvis d'usos del sòl, la contaminació i la sobreexplotació.

à com **respondre a l'emergència climàtica** i a la possible nova crisi econòmica: Apostar per un **"New Green Deal" amb plans mediambientals i d'igualtat de gènere**.

Els signes de refredament de l'economia són evidents, i preocupants: el 2018 vam créixer al 2,4%, i Funcas preveu que ho fem a l'1,9% el 2019 i al 1,5% el 2021. Això significarà menys creació d'ocupació, quan la taxa d'atur encara segueix duplicant la mitjana europea. I a més aquesta

desacceleració arriba quan encara hi ha milions d'espanyols que no s'han recuperat de l'última crisi, i que pateixen greus problemes d'ines-
tabilitat laboral amplificats per la reforma del mercat de treball.

El que hem de fer és aprendre de l'última crisi i gestionar aquesta de forma diferent a com ho van fer el PSOE i el PP. Això suposa impulsar una estratègia que prioritzi tres objectius: actuar amb rapidesa per es-
morteir l'alentiment, amb plans d'inversió pública; construir un escut so-
cial per als més vulnerables, i utilitzar aquesta oportunitat per abordar reptes estructurals que segueixen pendents o que ens assetgen (canvi climàtic, digitalització, necessitat d'eleva-
re la productivitat, igualtat de gènere, desequilibris interterritorials ...).

- **L'aposta pel "Green New Deal":** Diferents economistes, espais so-
cials i agents polítics vénen reivindicant des de l'anterior crisi econò-
mica la necessitat d'impulsar un "Green New Deal". Recentment Ber-
nie Sanders i Alexandra Ocasio també han apostat per un "Green
New Deal", defensant l'impuls de la transició dels EUA per utilitzar
fonts d'energia 100% renovables i de 0 emissions. A Espanya, hi ha
actualment una disputa per fer-se amb la bandera del "Green New
Deal". D'una banda, el PSOE de Pedro Sánchez, que va declarar re-
centment a l'Assemblea de l'ONU a New York, que portaria a Espan-
ya el "Green New Deal", tot i haver incomplert els seus compromisos
amb la Llei de Transició ecològica. D'altra banda, el Partit Más País,
es presenta a aquestes eleccions generals amb un programa amb el
medi ambient i la sostenibilitat com a eix transversal. I En Comú Po-
dem i Unidas Podemos, que malgrat ser un espai amb una forta iden-
titat ecologista i d'haver llençat algunes propostes significatives com
el Nou Horitzó Verd o la defensa d'un "Green New Deal" no ha acon-
seguit consolidar-se com a referent d'aquesta aposta a Espanya.

2. ARGUMENTARI:

- *Una transició ecològica justa no només ens ha de permetre afrontar el repte del canvi climàtic que cap govern del bipartidisme anterior s'ha atrevit a afrontar i que els noves generacions estan sortint massivament a reclamar, ens ha de permetre ser pioners en energies renovables en un país on tenim totes els condicions per poder-ho ser.*
- *La classe mitjana treballadora i els joves no poden ser els que paguin els plats trencats de l'emergència climàtica, necessitem d'una transició energètica justa, per això han de ser els màxims responsables els que paguin. Per això, apostem per un impost de patrimoni del 3% a les fortunes de més d'un*

milió d'euros que permeti recaptar aproximadament 10.000 milions d'euros a l'any.

- *"Necessitem d'un govern valent i que prenguin compromisos reals en la lluita contra l'emergència climàtica, com ha fet l'Ajuntament de Barcelona, més enllà de declaracions buides sense suport ni recursos o lleis aprovades pel Parlament sense desplegar.*
- *"És l'hora d'aspirar a màxims i no conformar-nos amb tímides gesticulacions. Cal ser valents i defensar mesures contundents que puguin fer front a un model post-capitalista que arrasa amb l'ecosistema. Cada minut que passa sense acció des dels governs per actuar contra el canvi climàtic és un minut que ens apropa al desastre."*

3. LES NOSTRES PROPOSTES:

L'eix central de la nostra proposta es basa en un "New Green Deal", un Acord Social Verd i Feminista, amb una potent inversió pública que mobilitzi recursos per a la transició ecològica i la creació de nous llocs de treball en l'energia renovable, la rehabilitació energètica d'habitatges, l'economia circular, l'estalvi i l'eficiència en els processos industrials, l'electrificació de la mobilitat i la investigació i la innovació.

Liderar el canvi climàtic i una transició verda i justa amb l'aprovació de la **Llei de Canvi Climàtic** Garantint les inversions i reformes necessàries per a la transició ecològica.

- Energia: **La reforma del mercat elèctric** → Una clara aposta per un sistema elèctric públic, més democràtic, descentralitzat i enfocat a un sistema 100% renovable. Un sistema que abarateixi els costos de la factura de la llum i apoderi als municipis en el sector de l'energia.
- Aire: **Garantir un aire net** i sa i lluitar contra la contaminació acústica.
 - Impulsar la zona de baixa emissions de CO2 a les grans ciutats
 - Prohibició dels vehicles de dièsel.
 - Limitació de vols sempre que hi hagi una alternativa assequible en tren.
 - Evitar l'ampliació del Prat perquè arribi a 70 milions de passatgers anuals.
- Aigua: Una **gestió pública, democràtica i no lucrativa de l'aigua**. Protegint els nostres rius i les seves conques.
 - Derogar immediatament l'actual Pla Hidrològic de l'Ebre.
- Residus: Millorar la gestió de residus impulsant la **maximització de la recollida selectiva de la matèria orgànica**.

- Eliminació plàstic d'un sol ús
- Implantar un sistema de dipòsit, devolució i retorn
- Medi rural, agricultura i pesca:
 - Afavorir la sobirania alimentària a través de la **producció ecològica i sostenible**.
 - **Garantir l'accés universal al transport públic**.
 - Prioritzar el transport ferroviari, amb un fort impuls en la inversió en rodalies.
 - Accelerar l'execució del **Corredor Ferroviari del Mediterrani**.
- Territori i urbanisme:
 - Impulsar la rehabilitació urbana per maximitzar l'eficiència energètica del parc d'habitatge.
 - Derogar la Llei de costes del PP per aconseguir que es faci un ús sostenible del litoral. Ampliar la xarxa d'espais naturals.
- Biodiversitat: Posada en marxa de mesures urgents que posin fre a la pèrdua de capital natural del país més biodivers d'Europa.
- Fiscalitat verda:
Impost del 3% als patrimonis superiors a un milió d'euros per lluitar contra el canvi climàtic.

4. PROPOSTES D'ALTRES PARTITS:

à **ERC**: Un Model Medioambientalment sostenible, integral i innovador

- **Cultura de l'aigua eficient i sostenible** à Sistema integrat del cicle de l'aigua que **tendeixi a la gestió pública**, garantint un subministrament mínim i recuperant els aqüífers i els cabals ecològics.
 - Impulsar un pacte nacional de l'aigua i una estratègia catalana per a la contaminació hídrica zero.
 - Modificació del Pla Hidrològic de l'Ebre
- **Estratègia energètica** à Aposta per les **energies 100% renovables**, l'autoconsum, les xarxes intel·ligents de gestió i la democratització del mercat energètic amb uns preus justos i lliure de monopolis.
 - Establiment d'un **calendari de tancament de les centrals nuclears** i d'un pla de substitució de generació d'energia elèctrica amb energies renovables.
 - Aprovació d'una normativa que permeti l'autoconsum elèctric à derogació del Reial decret 900/2015, de 9 d'octubre.
 - Impediment de pràctiques oligopolístiques en els sectors energètics.
 - Recuperació de la gestió i titularitat de centrals hidroelèctriques.
- Lluita contra el **canvi climàtic** à Mesures per a la reducció d'emissions contaminants i la **millora de la qualitat de l'aire**.

- **Impost sobre el carboni** i estimular l'aparició d'un nou model de producció i consum descarbonitzat i basat en l'economia circular.
- Estratègia de **gestió cap al residu zero** à Implementació de sistemes d'economia circular per a una transformació dels residus amb ecodisseny i processos de gestió innovadors.
- Preservació i gestió del medi natural i les seves espècies

MARC D'ATAC: La manca de credibilitat de JxCat i ERC en matèria de canvi climàtic. A Catalunya, el Govern de la Generalitat va declarar fa uns mesos l'emergència climàtica en el territori, però, no l'ha s'acompanya de cap mesura en concret. A més de l'impuls de mesures que van en contra de la seva pròpia legislació ambiental: **1)** Incompleixen la llei de canvi climàtic, **2)** Incompleix la llei de finançament del transport públic, **3)** Incompleixen el mateix pla de l'energia, **4)** 0 Parcs eòlics a Catalunya des de 2013, **5)** Estan en contra de prohibir els plàstics d'un sol ús.

à **Más País:** El programa de Más País té component verd com a eix transversal i l'aposta per un "Green New Deal" espanyol, des d'una perspectiva feminista.

- **Reforma de les institucions des d'una visió ecològica** à Creació de:
 - Vicepresidència de Transició Ecològica i Oficina de Coordinació Interministerial
 - Oficina de Transició Energètica Justa
 - Comitè Independent de Seguiment de la Transició Ecològica
- **Legislació per la transició ecològica:**
 - Llei Orgànica de Transició Ecològica
 - Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica
 - Reforma parcial de la Llei Orgànica d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera
 - Actualització de la constitució sota un prisma ecològic
- **Ocupació verda i de qualitat**
 - 1 Setmana laboral de 4 dies entre 2025 i 2030
- **transició energètica**
 - Foment de l'autoconsum i l'energia renovable
 - Calendari de tancament de les centrals nuclears
 - Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica
 - Prohibició de noves instal·lacions de gas domèstiques
 - Reforma del mercat elèctric
- **Habitatge sostenible i eficient**
 - Pla de rehabilitació sostenible d'edificis i barris

- Incentius fiscals a la rehabilitació energètica sostenible
- **industrialització verda**
 - Pla nacional d'inversions estratègiques en Indústria Verda
 - Informe obligatori de petjada de carboni i hídrica de les empreses
- **Un país amb mobilitat sostenible**
 - Pacte de ciutadania per la Mobilitat sostenible i segura
 - Llei de finançament del transport públic
 - Llei de mobilitat sostenible
 - Estratègia Nacional pel Ferrocarril
 - Reforma de la Llei d'Ordenació del Transport Terrestre
 - Limitació de vols peninsulars amb alternativa ferroviària competitiva
- **Un país circular**
 - Residu Zero al 2030.
 - Llei contra l'Obsolescència Programada
 - Llei contra el Malbaratament Alimentari
 - Guerra al plàstic i altres productes contaminants
- **Turisme sostenible**
 - Pla de turisme sostenible i dret al lloc
- **Una fiscalitat verda, justa i eficaç**
 - Incentius fiscals a la rehabilitació energètica sostenible
 - Taxa al plàstic
 - Impost a grans indústries contaminants
 - Exempcions fiscals a les renovables
 - IVA reduït al terme fix de l'energia elèctrica
 - Equiparar el tractament fiscal del dièsel i la gasolina
 - Millora del caràcter mediambiental de l'impost de matriculació i de l'impost sobre vehicles

MARC D'ATAC: 1) Manca de realisme, el salt d'una proposta populista a una proposta de partit verd a 48 hores. A Catalunya l'espai verd ha estat des del primer moment a Catalunya en Comú Podem, d'aquí les nostres aliances amb el grup dels verds europeus. **2)** Mesures com la reducció de la jornada a 4 dies a la setmana han estat criticades principalment pels sindicats del nostre país. L'aposta és la reducció de la jornada laboral.

à **PSOE**

- Impuls d'un nou Contracte Social, "**New Green Deal**", que permeti fer front a la necessària transició ecològica.
- Reducció d'un 20% de les **emissions de gasos d'efecte hivernacle** el 2020 i d'un 90% en 2050.

- Augment en el pes de les **energies renovables** en el consum d'energia final com a mínim fins a un 35% en 2030, amb el compromís d'assolir, en l'horitzó del 2050, el 100% de l'electricitat d'origen renovable.
- **Tancament gradual** de les **centrals tèrmiques** i de les centrals **d'energia nuclear**.
- Impuls a una **fiscalitat mediambiental** que desincentivi la contaminació, impulsi el procés de descarbonització de l'economia i afavoreixi la transició ecològica.
- Avançar cap al **"residu zero"** en l'horitzó 2050.
- Impuls del **Pacte d'Estat per la Indústria**.
- Estratègia de **Turisme Sostenible 2030**
- **Llei de Mobilitat Sostenible** per a garantir el dret a la mobilitat de tota la ciutadania
- Impulsar a la UE i a l'Organització Marítima Mundial la declaració de l'Àrea de **Control d'Emissions al Mediterrani**, restringint les emissions de SO2 dels vaixells.

MARC D'ATAC: Les propostes programàtiques del PSOE són tímides i amb mesures a llarg termini, evitant comprometre's amb mesures concretes de govern. **1)** Sense data exacta per al tancament de les centrals nuclears, **2)** Sense una proposta clara en matèria de fiscalitat mediambiental.